

*Њејово Високопреосвешћенство
Митрополић врањски і. Пахомије*

ПОЗДРАВНО СЛОВО

Ваше Високопреосвештенство, ваша преосвештенства, поштовани оци, мати игуманије, сестре монахиње, драга браћо и сестре,

Желим вам срдачну добродошлицу на Трећи светопрохорски монашки сабор који се, милошћу Божијом и благословом покровитеља наше свете обитељи, Преподобног Прохора Пчињског, и ове године одржава под сводовима његовог манастира. Поседна нам је радост и част што се овај монашки скуп реализује у склопу обележавања неколико јубилеја везаних за личност Преподобног Аве Јустина Ћелијског и Врањског, који је био сабрат ове свете обитељи, небеског заштитника Врањске епархије. Будући да свака епархија Српске Цркве ове године на различите пригодне начине обележава јубилеје његовог рођења, канонизације и обретења моштију, Трећим светопрохорским монашким сабором и ми се придружујемо овој свеопштој прослави, са надом да ће скроман, али искрен труд који смо уложили у његову реализацију призвати благослов и молитве Светог Аве на све нас.

Поздрављам све предаваче и учеснике овог Сабора, најпре браћу архијереје, Његово Високопреосвештенство Митрополита браничевског г. Игнатија, представника Светог Архијерејског Синода и њихова преосвештенства Епископа ваљевског г. Исихија и Епископа дремвитског г. Давида.

Као и претходне године, својим присуством овај Сабор су увеличали наши уважени гости и предавачи из Манастира Светог Јована Претече из Есекса у Енглеској, архимандрити Захарија и Петар, којима благодаримо што и ове године са нама деле драгоценост свог аутентичног духовног и монашког опита. Овом приликом топло поздрављам и архимандрита Нифона, игумана Манастира Свете Тројице и Светог Некатариа у Глифади, из братске нам Грчке. Захваљујем на доласку и поздрављам и наше часне архимандрите – Методија, игумана царске лавре Хиландара и потпредседника Организационог одбора овог Сабора, Саву, игумана Високих Дечана, као и јеромонаха Рафаила, игумана манастира Подмаине. Добродошлицу упућујем и поздрављам часне игуманије Јулијанију – настојатељицу Зачатјевског манастира, која нам долази из братске Русије, Кирану – настојатељицу Манастира Успења Пресвете Богородице из Северне Македоније, Марију – настојатељицу Манастира Светог Саве, из далеке Аргентине и Инес – настојатељицу Манастира Свете Тројице, која ће нам се путем видео-линка обратити чак из Гватемале. Срдачно поздрављам и монахињу Калиопију из Румунске Православне Цркве и све који су уложили труд, како бисмо данас били заједно на овом светом сабрању.

Као носилац јеванђелског предања, монаштво је позвано да буде непрестано усмерено ка суштинском преображају сопственог бића и читавог света, а то чини кроз покајање, очишћење од страсти и молитву. Будући просвећени и обожени овим делањем, монаси се тако враћају у првобитну лепоту, у образ и подобје Божије. „Видео си брата свога, видео си Бога свога“, говорили су Свети оци. Управо животом у монашким заједницама, монаси живе најдубљом тајном спознаје да у лику свог брата виде самога Бога. Тиме општежиће постаје свештено место, место непрестаног сусрета са Богом, првенствено у сопственом срцу, а затим и у својим ближњима.

Сматрам за потребно да наведем одломак из Подвижничких устава, у коме Свети Василије Велики карактерише живот монашке заједнице као најидеалније и најсавршеније друштво људи: „За мене је најсавршеније друштво тамо где нема власника, нема супротности мишљења, уклоњен је сав метеж и свађа, све је заједничко: душе, мишљења, тела, као и све оно чиме се тела хране и служе. Заједнички је Бог, заједничка ризница побожности, заједничко спасење, заједничке борбе, заједнички трудови, заједнички венци. Многи су један и један није сам, већ је у многима. Шта се може упоредити са таквим животом? Шта је блаженије? Шта је лепше од стапања нарави и душа? Људи који су дошли из различитих народа и земаља тако су савршено прилагођени, да постају као једна душа у многим телима, док многа тела бивају оруђе једног мишљења. Онај који телесно болује има многе који болују са њим, а болесник и душевно немоћан има многе који брину о њему, за његово исцељење и јачање. Они су подједнако слуге једни другима и господари једни другима. А апсолутно слободни људи се такмиче да једни другима покажу савршено ропство, које није произашло из неког насиља и нужде, него је са радошћу рођено из слободе мишљења, јер љубав потчињава једне другима, чувајући њихову слободу. Овакве нас је Бог желео од почетка и зато нас је створио. Такви враћају оно древно добро, јер покривају грех праоца Адама. Јер, да грех не дели природу, не би било ни подела, ни раздора, ни рата међу људима. Такви се угледају на Спаситеља и његов живот на земљи. Као што је Он групи својих ученика све учинио заједничким, па чак и самога себе, тако и они, покорни учитељу, подражавају живот апостола и Господа.“¹

---

¹ Види: „Устав Светог Василија Великог“, у Древни монашки уставни (Шибеник: Православна епархија далматинска, 2004), 93.

Исто тако, важно је напоменути да задобијање богочовечанске заједнице није могуће остварити без молитве, превазилажења свог егоцентризма – које је постало неминовно обележје данашњег времена – као и безусловног отварања ка Богу и човеку. Приближавајући се све више Богу, монах се истовремено приближава и човеку, као што зраци светлости постају међусобно све ближи, док од периферије круга стреме ка његовом центру.

Савет богомудрог апостола Павла да „чинимо добро својима по вери“ можемо, између осталог, протумачити и као позив упућен члановима свеопште монашке заједнице, расуте свуда по свету. Јер, наша повезаност и блискост већа је од блискости са ма којим другим врстама људских заједница. Она се пре свега огледа у свецелој преданости и служењу Богу и Његовој Цркви, у неугасивој жеђи за блискошћу са Богом и стицањем Његове благодати у свом срцу, при истовременом одрицању од светских мерила и светског начина размишљања.

Зато је наше окупљање на тему монаштва, као окупљање у име Божије, не само спасоносно и Црквом благословено, већ и насушно потребно, ако узмемо у обзир множину изазова и искушења са којима се савремено монаштво свакога дана среће. Овај монашки скуп замишљен је, пре свега, као потпора и надахнуће нама заједничком монашком опредељењу и његовом посебном начину живота, а уз то и као могућност да сагледамо неке од сегмената неисцрпне ризнице монашког предања и етоса.

Са надом да ћемо и на овом Сабору пронаћи одговарајуће смернице и одговоре на питања која нас заокупљају у нашем унутрашњем, али и спољашњем монашком животу и делању, те да ћемо са њега понети сећања која ће нам бити на духовно укрепљење и узрастање у Христу, желим успешан почетак и благословено остварење Трећег монашког светопрохорског сабора.